

Castanyoles

L'estudi del ritme musical

Llibre 2

Mètode
Emma Maleras

Reg. B.3395

EDITORIAL DE MÚSICA
BOILEAU

c/. Provença, 287
Tels. 93 4877456 - 93 2155334 - Fax 93 4872080
08037 BARCELONA (Spain)
www.boileau-music.com boileau@boileau-music.com

ÍNDIX GENERAL

PRESENTACIÓ	5
1. SIGNES DE REPETICIÓ	7
2. NOTES PESANTS	8
Deu exercicis diaris amb notes pesants	8
3. L'ACCENTUACIÓ I L'ARTICULACIÓ DELS DITS	10
Les notes picades	10
Set exercicis diaris amb notes picades	11
4. LA SÍNCOPE	12
Pràctica de síncopes en figures de blanca	12
Exercici amb rodones, blanques i negres	12
5. LA LLLIGADURA	13
Exercici amb figures de blanca, blanca amb punt i negra. Notes lligades	13
6. ENTRADES D'UNA MELODIA O D'UN DIBUIX RÍTMIC: (1) A TEMPS	14
Cinc exercicis de ritmes tradicionals amb tocs elementals. Pràctica de corxeres	14
Obra núm. 1 <i>Fum, fum, fum</i>	16
Exercicis de preparació per a l'obra <i>Galop del diable</i>	17
Obra núm. 2 <i>Galop del diable</i>	18
Exercicis de preparació per a l'obra <i>Marxa militar</i>	20
Obra núm. 3 <i>Marxa militar</i>	20
7. LA «CARRETILLA»	22
Exercicis de preparació per a l'obra <i>Minuet núm. 3</i>	23
8. EL RITARDANDO	23
Obra núm. 4 <i>Minuet núm. 3</i>	24
9. NOTES A CONTRATEMP	25
Exercicis de preparació per a l'obra <i>Dansa noruega núm. 2</i>	26
Obra n° 5 <i>Dansa noruega n° 2</i>	26
10. ENTRADES D'UNA MELODIA O D'UN DIBUIX RÍTMIC: (2) EN ANACRUSI	28
1. Anacrusi de negra	28
2. Anacrusi de dues corxeres	28
3. Anacrusi d'una corxera	29
Exercicis de preparació per a l'obra <i>L'Hereu Riera</i>	29
Obra núm. 6 <i>L'Hereu Riera</i>	30
11. NEGRA AMB PUNT I CORXERA	31
Exercicis de preparació per a l'obra <i>L'alegre camperol</i>	31
Obra núm. 7 <i>L'alegre camperol</i>	32
12. OBRES PER PRACTICAR CONTINGUTS JA ESTUDIATS	33
Exercicis de preparació per a l'obra <i>Pizzicato Polka</i>	33
Obra núm. 8 <i>Pizzicato Polka</i>	36
Exercicis de preparació per a l'obra <i>Moment musical</i>	38
Obra núm. 9 <i>Moment musical</i>	38
13. LA CARRETILLA BELLSCADA DESGRANADA	40
Exercicis de preparació:	
núm. 1 «Del Pam» o «Mà corbada»	40
núm. 2 Recorregut dels dits sobre la castanyola	40
PREPARACIÓ PER AL TERCER LLIBRE:	
14. LA SEMICORXERA	42
Cinc exercicis en compàs de 2/4 per al coneixement i la pràctica de les semicorxeres	42
ÍNDIX DE LES PISTES DEL CD	44

1.- Signes de repetició

En la notació musical s'utilitzen els signes de repetició, amb la finalitat d'evitar repetir un fragment musical idèntic. Dues barres dobles amb dos punts al costat indiquen que s'ha de repetir la música que hi ha escrita entre elles.

escriptura

execució

Si només hi trobem una barra doble amb els punts a l'esquerra, cal repetir el fragment des del principi.

escriptura

execució

En algunes obres d'aquest llibre també hi trobarem la indicació D.C. (*da capo*), que vol dir que s'ha de repetir la peça des del començament fins que es trobi un compàs acabat amb doble ratlla (contínua o discontinua) i amb la paraula Fi (o Fine).

En algunes obres també hi podem trobar la indicació "DS fino al Fine" (*dal segno al Fine*), que vol dir que l'obra s'ha de repetir des del signe ‰ fins que es trobi la paraula "Fine".

2.- Notes pesants

En aquest segon llibre continuarem treballant les notes pesants, d'acord amb el "moviment del martell" que ja vam explicar al primer, però aixecarem una mica més cadascun dels dits, ja que ara aquests estan més àgils i lleugers a causa de la pràctica amb el Llibre I. Cal recordar que el "moviment del martell" consisteix a fer caure cada dit sobre la castanyola, començant per la 3a falange, seguida de la 2a i la 1a. El dit ha de quedar arrodonit sobre la castanyola i la mà ha de quedar immòbil durant tot el procés. Insistirem que la castanyola ha de sonar exclusivament per l'efecte de la caiguda del dit sobre ella, sense fer servir la força i sense estrènyer ni crispar la mà de cap manera. Aquest consell és especialment útil per als ballarins, que han de ser conscients que el moviment de les mans forma part exclusivament dels moviments de la dansa i que no han de servir per fer sonar la castanyola sinó que, si es domina aquest sistema, serveixen per a l'expressió. No per fer-la sonar sistemàticament amb qualsevol "toc".

No obstant això, cal reconèixer que és precisament l'aplicació de la castanyola al ball el que ha permès desenvolupar una tècnica d'aquest instrument capaç de conferir agilitat, força i independència a cada dit separatament i de tots respecte de la mà. El recorregut de cada dit és més ampli en les castanyoles que en la major part dels altres instruments musicals. Per aquest motiu la pràctica de les castanyoles pot resultar summament útil per emprendre l'estudi de tots aquells instruments que es toquen amb l'ajut dels dits.

Recordem que la pràctica de les notes pesants té com a objectiu enfortir els dits i independitzar-los de la resta de la mà, que, ara com ara, ha de quedar totalment immòbil. (vg. pàg. 12 del Llibre 1 d'aquesta col·lecció).

DEU EXERCICIS DIARIS AMB NOTES PESANTS

01

Rondino de la Sonata op. 20 núm. 1 en Do menor - F Kuhlau

$\text{♩} = 60$

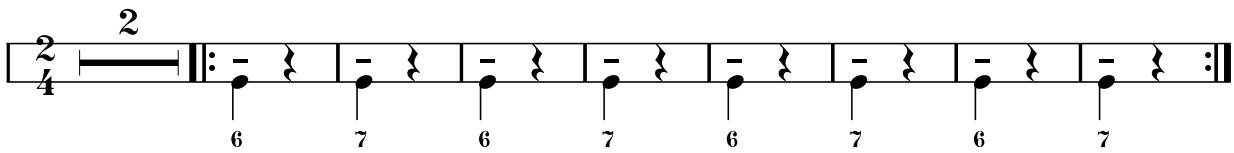
Repetir la música d'aquesta pista en cadascun dels deu exercicis.

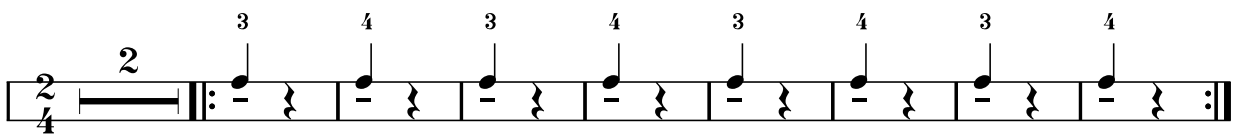
NO CAL PRÀCTICAR-LOS SEMPRE TOTS

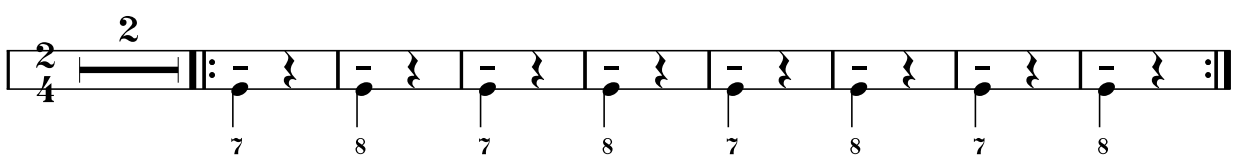
1

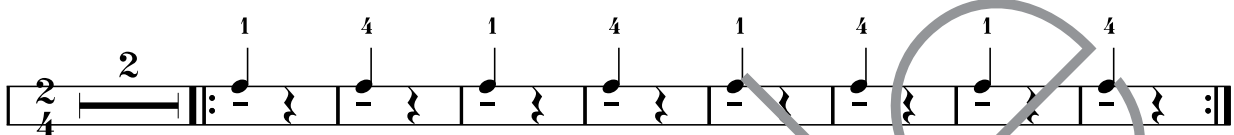
2

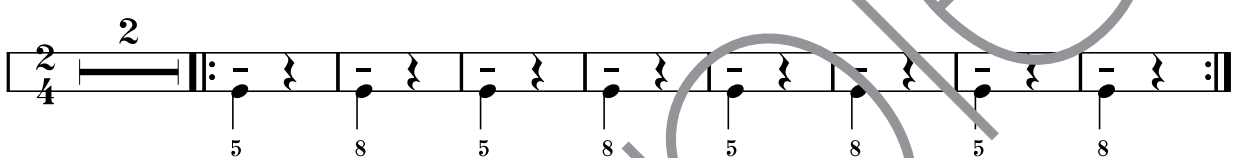
3

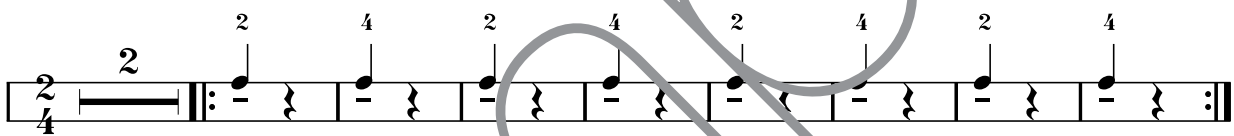
4

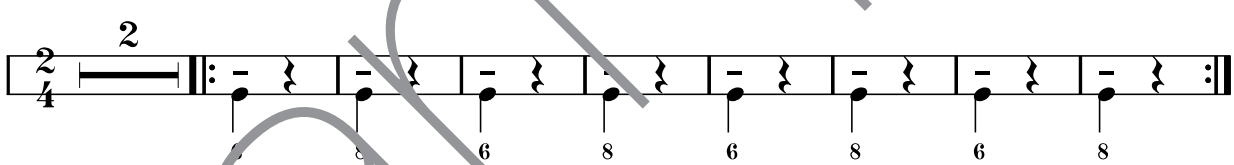
5

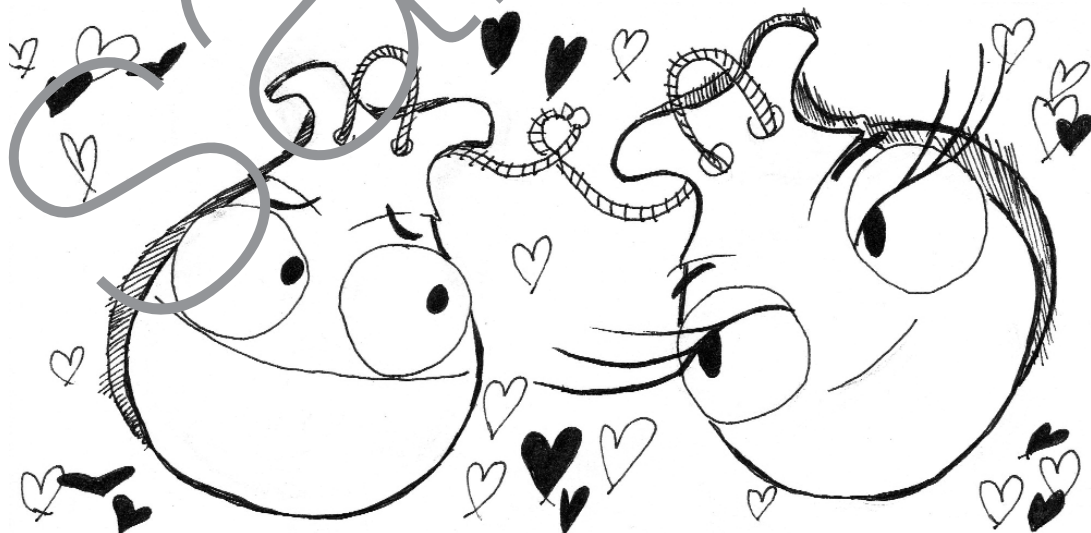
6

7

8

9

10

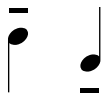
3.- L'accentuació i l'articulació dels dits

Al 1er Llibre vam estudiar el petit recolzament al principi del compàs per aprendre a distingir l'accentuació natural dels diferents compassos.

No obstant això, aquesta accentuació es pot alterar a voluntat del compositor –ja sigui per unificar la força de totes les notes d'una sèrie o bé per desplaçar els accents naturals– per mitjà de l'ús d'uns signes determinats.

Un d'aquests signes, que ja coneixem, és el corresponent a les “notes pesants”.

Ara coneixerem el corresponent a les «notes picades»

que seran el nostre objecte d'estudi a l'apartat següent.

LES NOTES PICADES

Quan una nota porta un punt a sobre o a sota indica que és picada.

En l'execució de les notes picades, el dit corresponent a cadascuna d'elles pica la castanyola i s'aixeca immediatament fins que queda lleugerament corbat al costat de la resta dels dits. En aquest cas el dit pica durant un espai de temps curt i es deixa aixecat durant un espai més llarg, com indiquen les pauses que acompanyen cada nota. Cal parar esment en la numeració dels dits i observar si la nota següent indica que s'ha de picar amb el mateix dit o amb un altre de diferent, tal com es va estudiar al primer volum.

És important, quan s'executen les notes picades, que el dit següent no baixi fins que el dit que ha picat no estigui al costat dels altres, de la mateixa manera que passaria amb les notes pesants.

Aquestes observacions s'han de tenir en compte en la pràctica per a totes dues mans.

La pràctica de les notes picades és molt útil per aconseguir lleugeresa, perquè l'exigència de no abaixar un dit fins que l'anterior no hagi tornat al punt de partida contribueix en gran manera a la independència de cadascun dels dits. L'objectiu final és aconseguir bellesa i claredat en el futur repic a gran velocitat.

SET EXERCICIS DIARIS AMB NOTES PICADES

02

Dansa hongaresa núm. 5 (frag.) - J. Brahms

♩ = 66

1

2

3

4

5

6

7